

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365
4100 AJ Culemborg
tel: 0345-512710
fax: 0345-519849
www.buwa.nl

Bloei Advies & Ontwikkeling
de heer R. Brand
Postbus 9
4190 CA Geldermalsen

datum: 23 juni 2010
ons kenmerk: 10-270/10.06508/IngHR
uw kenmerk: gunning dd. 31 mei 2010, JC/Rb/2010-0273
auteur: drs. ing. I. Hille Ris Lambers
projectleider: G.F.J. Smit
status: versie 1.0

Notitie woningbouwlocatie Hoornaar aan de Lage Giessen

Inleiding

Bloei Advies en Ontwikkeling is voornemens om in Hoornaar aan de Lage Giessen nummer 3 een woon-zorgcomplex te realiseren. Hierbij zal rekening gehouden moeten worden met het huidige voorkomen van soorten planten en dieren die beschermd zijn krachtens de Flora- en faunawet.

Het plangebied omvat de kadastrale percelen 933, 934 en 719. Aan de noordzijde van het plangebied ligt de Kromme Giessen, een watergang van 8-10 m breed. Aan weerszijden wordt het perceel begrensd door een perceelsloot. Ook midden over het terrein loopt een smalle sloot die uitmondt in de Kromme Giessen. Op het terrein bevindt zich geen bebouwing. Aan de zuidzijde wordt het plangebied begrensd door een hoofdweg door Hoornaar, de Lage Giessen.

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling van het woon-zorgcomplex worden de aanwezige bomen gekapt. De bomen op de oever aan de zuidkant van de brug blijven behouden. De perceelsloot midden over het terrein wordt gedempt. De sloot aan de voorkant van het perceel wordt mogelijk gedempt ten behoeve van de aanleg van parkeerplaatsen. De andere perceelsloten worden niet vergraven. De oever van de Kromme Giessen wordt over een lengte van maximaal 10 m vergraven ten noorden van de huidige brug. Het terrein wordt tot vlak aan de oever bouwrijp gemaakt.

Methodiek

Het plangebied is op 1 juni 2010 bezocht¹. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van

¹ Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet. In de Flora- en faunawet worden drie beschermingsregimes onderscheiden. Voor soorten uit Tabel 1 geldt vrijstelling van verbodsbepalingen bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. In voorkomende gevallen hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Voor soorten van Tabel 2 of 3 geldt geen vrijstelling en kan aanvraag van een ontheffing aan de orde zijn bij overtreding van verbodsbepalingen. In de lopende tekst is per beschermde soort aangegeven in welke categorie deze is opgenomen.

pootafdrukken, nesten, hopen, uitwerpselen, haren, etc). Op basis van terreinkenmerken en expert judgement is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten. Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van een schepnet om een indicatie te krijgen van het voorkomen van vissen en amfibieën. Aanwezige bebouwing en bomen zijn extern en voor zover toegankelijk intern beoordeeld op aanwezigheid van (sporen van) vleermuizen.

Aanvullend op het terreinbezoek heeft beperkt bronnenonderzoek plaatsgevonden. Voor een actueel overzicht van beschikbare informatie over beschermde soorten die in de regio voorkomen, is het Natuurloket op internet (www.natuurloket.nl) bezocht en zijn diverse verspreidingsatlassen van relevante soortgroepen en (jaar)verslagen van Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's) geraadpleegd (zie literatuurlijst).

Om vast te stellen of de platte schijfhoren voorkomt zijn monsters genomen van waterplanten. Deze monsters zijn in het laboratorium nader geanalyseerd, determinatie heeft plaatsgevonden door een macrofaunadeskundige van Bureau Waardenburg.

Figuur 1 Gewenst eindbeeld in het plangebied

Resultaten

Planten

In het plangebied zijn geen beschermde soorten planten of potentiële groeiplaatsen voor beschermde planten aangetroffen. Beschermde planten komen in het terrein dus niet voor.

Ongewervelden

In de waterplantenmonsters zijn geen platte schijfhorens aangetroffen. De platte schijfhoren komt in de sloten op en rondom het plangebied niet voor. Ook andere beschermde ongewervelden komen in het plangebied niet voor.

Vissen

Het plangebied ligt in verspreidingsgebied van zowel bittervoorn als kleine modderkruiper. Bij het onderzoek met steeknet zijn in de perceelsloten in en rondom het plangebied geen beschermde vissoorten aangetroffen. De perceelsloot midden over het terrein is minder geschikt voor kleine modderkruiper vanwege de sterke beschaduwing als gevolg van de rietkraag. Voor bittervoorn zijn alle perceelsloten te beperkt van omvang en diepte. Wel is driedoornige stekelbaars aangetroffen in de sloot ten oosten en zuiden van het plangebied. Beschermde vissen komen in deze sloten niet voor.

In de Kromme Giessen is kleine modderkruiper aangetroffen. De oever van de Kromme Giessen biedt deze soort geschikt habitat. Ook is een jonge snoek gevangen en op een beschutte plek in de oever onder een boomwortels grote aantallen zeer jonge witvis zoals rietvoorn of blankvoorn. Bittervoorn is niet gevangen maar kan in de Kromme Giessen voorkomen. Deze watergang is geschikt vanwege de aanwezige watervegetatie, de aanwezige zoetwatermosselen en de breedte en diepte. Andere beschermde vissoorten komen in het plangebied niet voor.

Amfibieën

In het plangebied zijn in de perceelsloten middelste groene kikkers aangetroffen. In de oevers van de Kromme Giessen zijn grote hoeveelheden kikkerlarven aangetroffen. Uit determinatie bleek het om heikikkers te gaan. De Kromme Giessen vormt voor deze soort geschikt habitat, ondanks aanwezige vis en de daarmee samenhangende predatie. Aangenomen kan worden dat ook gewone pad, bruine kikker en bastaardkikker zich in de Kromme Giessen voortplanten. Voor bastaardkikker en kleine watersalamander vormen de perceelsloten ook geschikt voortplantingshabitat. Van kleine watersalamander zijn meerdere adulte exemplaren in de goed begroeide sloot aan de voorzijde van de percelen waargenomen.

Voor heikikker vormen de hopen organisch materiaal en materiaal als hout, platen en planken op de oever geschikt landhabitat. Hierin zijn ook holten aangetroffen, sporen van amfibieën die hierin verblijven. In deze hopen kunnen ook de andere amfibieënsoorten geschikt landhabitat vinden. Voor poelkikker komt geen geschikt habitat voor. Andere (strikt) beschermde amfibieën komen in het plangebied niet voor op grond van het ontbreken van geschikt habitat.

Reptielen

Op de oever van de Kromme Giessen zijn hopen organisch materiaal aangetroffen, resten van het slootschonen van het najaar er voor. Deze zijn gecontroleerd op het voorkomen van ringslang. Er zijn geen eischalen aangetroffen. Deze hopen zijn ook niet geschikt, omdat in de periode van eileg het materiaal grotendeels vergaan zal zijn en zich er geen broei meer in voordoet. Warmte als gevolg van broei is van belang voor de ontwikkeling van de jonge slangen. Uit de directe omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van ringslang bekend. Ringslang komt niet voor in het plangebied.

Foto De oever van de Kromme Giessen in het plangebied, gezien vanaf de brug.

Grondgebonden zoogdieren

Licht beschermde soorten zoogdieren die in het plangebied kunnen voorkomen zijn: diverse soorten muizen, mol, egel, wezel, bunzing, hermelijn. Van deze soorten hebben muizen en mol mogelijk vaste verblijfplaatsen in het plangebied. Voor soorten als egel, bunzing en hermelijn vormt het plangebied onderdeel van een groter leefgebied.

In het plangebied komt geen geschikt habitat strikt beschermde soorten (grondgebonden) zoogdieren voor.

Vleermuizen

De opgaande bomen en oevers in het plangebied bieden diverse soorten vleermuizen geschikt foerageerbiotoop. Het plangebied vormt foerageergebied zonder essentiële functie omdat in de directe omgeving en wijde omgeving volop geschikt foerageergebied voorkomt. De aanwezige bomen zijn gecontroleerd op het voorkomen van geschikte holten. De bomen zijn ofwel te jong om holten te hebben of de aanwezige spleten en kieren zijn vertonen geen tekenen van gebruik door vleermuizen. In het plangebied staan geen bomen die in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaatsen.

Vogels met jaarrond beschermde nestplaats²

De aanwezige bomen op het terrein zijn gecontroleerd op het voorkomen van jaarrond beschermde nesten. In de oever staan enkele knotwilgen met in principe geschikte nestholten

² Op grond van door het ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: ooievaar, blauwe reiger, zwarte specht, groene specht, grote bonte specht, middelste bonte specht, kleine bonte specht, steenuil, ransuil, bosuil, kerkuil, oehoe, rode wouw, zwarte wouw, buizerd, wespendif, sperwer, havik, zeearend, torenvalk, boomvalk, gierzwaluw, boerenzwaluw, huiszwaluw, grote gele kwikstaart, raaf, zwarte kraai en roek

voor bijvoorbeeld steenuil. In deze holten zijn echter geen sporen van steenuil aangetroffen. In de andere bomen bevinden zich geen geschikte potentiële nestplekken. Op het terrein komen geen jaarrond beschermde nestplaatsen voor.

Foto Te dempen sloot, gezien vanaf de Kromme Giessen

Effecten

Als gevolg van de ontwikkeling van het terrein gaan verblijfplaatsen van gewone pad, kleine watersalamander, bastaardkikker, bruine kikker en heikikker verloren. Er bevinden zich echter overal langs de Kromme Giessen andere geschikte verblijfplaatsen in de vorm van afgekalvde oevers, restanten maaisel of schoonsel, onder boomstronken en degelijke. De ingreep langs de Kromme Giessen is strikt lokaal. De functie van de oever voor heikikker wordt niet aangetast. Indien de mitigerende maatregelen worden opgevolgd zoals beschreven in onderstaande paragraaf, worden geen verbodsbepalingen overtreden ten aanzien van amfibieën.

Als gevolg van de vergraving van een deel van oever van de Kromme Giessen kunnen effecten op kleine modderkruiper en bittervoorn optreden. Door de mitigerende maatregelen op te volgen wordt voorkomen dat verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van beschermde vissen. De functie van de oever van de Kromme Giessen voor beschermde vissoorten wordt als gevolg van de ingreep niet aangetast.

Mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten op beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen wordt geadviseerd de volgende maatregelen te treffen:

- Dempen van de perceelsloot over het terrein buiten de kwetsbare periode van vissen/amfibieën.
- Vergraven van de oever van de Kromme Giessen buiten de kwetsbare periode van vissen/amfibieën. Indien de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode plaatsvinden, kunnen de dieren wegzwemmen naar de aanliggende oever die niet vergraven wordt.
- Verwijderen van organisch materiaal van de oevers in de periode maart-september voorafgaand aan het bouwrijp maken. Indien de hopen worden verwijderd voorafgaand aan het bouwrijp maken, zoeken de amfibieën (waaronder heikikker) naar nieuwe verblijfplaatsen en worden geen dieren gedood of vergraven. De verblijfplaatsen in het plangebied kunnen worden geruimd zonder dat verbodsbepalingen worden overtreden omdat er voldoende alternatieve verblijfplaatsen zijn.
- Voorafgaand aan het bouwrijp maken en na het verwijderen van organisch materiaal dient het plangebied kort gemaaid te worden. Hierdoor wordt het gebied voor (kleine) zoogdieren minder aantrekkelijk. Ze zullen daardoor verblijfplaatsen elders zoeken.
- Bij het verwijderen van bomen en/of beplanting dient verstoring van broedvogels te worden voorkomen. Aanbevolen wordt de bomen en/of beplanting buiten het broedseizoen te verwijderen. Het broedseizoen loopt vanaf half maart tot en met augustus. Indien de werkzaamheden binnen dit seizoen zijn gepland, kunnen ze worden uitgevoerd indien is vastgesteld dat er met de werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord. Dit kan door voorafgaande aan de uitvoering van de werkzaamheden de bomen en/of beplanting te controleren op nesten.

Door uitvoering van deze maatregelen worden met betrekking tot strikt beschermde soorten geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden.

Conclusie

Indien de mitigerende maatregelen worden uitgevoerd zoals hierboven beschreven, worden ten aanzien van heikikker geen verbodsbepalingen overtreden.

Voor de in het plangebied aanwezige zoogdieren geldt vrijstelling van de verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen.

Literatuur

Konings, M.M., A.J.A. van Hooff, A.W. van de Lee, 2009. Quick scan Lage Giessen 3 te Hoornaar. Ecologisch onderzoek naar natuurwaarden. Tauw, Capelle aan de IJssel.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met I. Hille Ris Lambers

Akkoord voor uitgave:

G.J.F. Smit
Teamleider

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Bloei Advies en Ontwikkeling

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig BRL 9990:2001 / ISO 9001:2001.